

[Hartel.]

Foranstaltninger, her træffes, vil jeg sige, at saa kunde det ærede Medlem maaske med større Virkning give sig til at advare mod overdrevne Luftangreb.

Det ærede Medlem kan ikke lide Luftværnstillstand, men jeg har det Indtryk, at den Dag, Luftværnstillstand indtræder, kryber det ærede Medlem i Kælderens og søger Beskyttelse lige saavel som andre Borgere.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Vanggaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Vanggaard: Det ærede Medlem Hr. Rager havde Indtryk af, at man i andre Lande, hvormed vi kan sammenligne os, ikke var videre fremme med disse Foranstaltninger end her. Jeg kan til Støtte for min Opfattelse nævne Schweiz og Sverige. Det kan jo kun være Indtryk, og Indtryk kan altid diskuteres; men det Indtryk det ærede Medlem Hr. Rager har, mener jeg ikke hviler paa Kendsgæringer.

Oluf Pedersen: Den højtærede Indenrigsminister gjorde gældende, at naar man tager de unge til Militærtjeneste, var der i og for sig ikke noget at sige til den Tvang, som man øvede her. Jeg vil sige til den højtærede Indenrigsminister, at jeg er Modstander ogsaa af Militærtvangen. Jeg troede ogsaa, at den højtærede Indenrigsminister var det. Det var Begrundelsen for, at jeg mente, det var naturligt, om den højtærede Indenrigsminister var imod det her foreslaaede, ogsaa fordi det, hvis man drager de Argumenter, der her er fremført, ud i deres Konsekvens, er meget farligt, saa farligt, at jeg ikke tror, at den højtærede Indenrigsminister vil være med til at drage Konsekvenserne, jeg haaber heller ikke, Ministeren vil.

Nu er man kommet i Strid om, hvem det er, der har fundet paa, at det skulde være Tvang. Det ærede Medlem Hr. Hartel er glad for at være Ophavsmanden, og jeg vil gøre det ærede Medlem den Indrømmelse, at det passer ham utvivlsomt ganske udmærket.

Men jeg synes, det er urimeligt; naar det offentlige stiller Krav, er det naturligt, at det offentlige yder et Vederlag. Saa kan man efter min Opfattelse faa det fornødne Mandskab til det, der her er foreslaaet, saavel som til Militærtjeneste. Spørgsmaalet er blot, om det offentlige vil yde det Vederlag, som det burde yde, hvis man skulde gøre Ret. Andet er det i Virkeligheden ikke,

det drejer sig om, hverken naar det gælder Værnepligt, eller naar det gælder det, som man her er inde paa.

Naar man nu spotter saa meget over, at jeg har vendt mig mod Begrebet Luftværnstillstand, tillader jeg mig at gøre opmærksom paa, at i det Lovforslag, som den højtærede Indenrigsminister fremsatte, var der efter mit Skøn alt, hvad der var nødvendigt i den Retning, uden at man behøvede at bruge saadanne meget uheldige Ord, og naar den ærede Ordfører for Udvalget (Rasmus Hansen) mener, at man i Stedet for skulde komme ind paa at etablere Retsforbundstillstand, vil jeg sige, at det synes jeg i og for sig var rigtigt.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlggaard):

Det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen blander nu Ting sammen, som intet har med hinanden at gøre. Her er ikke Tale om Indkaldelse af Mandskab, der skal ligge inde til Tjeneste, her er ikke Tale om Militærtvang. Men vi har her i Danmark fra gammel Tid noget, der hedder borgerligt Ombud, hvor bestemte Personer er pligtige at udføre visse Opgaver, som det efter Befolkningens almindelige Opfattelse er deres rimelige Pligt at udføre. Et saadant borgerligt Ombud er det, der er Tale om her.

I øvrigt skal jeg i Anledning af en Bemærkning, det ærede Medlem tidligere fremsatte om, at disse Foranstaltninger skulde staa i Forbindelse med den Tankegang, som findes visse Steder i Verden, nemlig at der skabes Beskæftigelse gennem Anvendelse af store Beløb paa saadanne Omraader, sige, at det er ganske fejlagtigt. Selvfølgelig skabes der ikke mere Beskæftigelse ved, at man anvender f. Eks. 20 eller 30 eller 10 Mill. Kr. til militære Foranstaltninger, end ved, at man anvender saadanne Penge paa andre Omraader, tværtimod, det er indlysende.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen har Ordet for en kort Bemærkning.

Oluf Pedersen: Den sidste Udtalelse, som den højtærede Indenrigsminister fremsatte, finder jeg Anledning til at takke Ministeren for. Det vilde være heldigt, om Regeringen adskilligt oftere gjorde opmærksom paa, at saadan var Forholdet; hvis man lovgav ud fra den samme Opfattelse, vilde adskillige af de Love, som er gennemført her paa Rigsdagen, aldrig være blevet Love. Jeg kan ikke se, at den Tvangsordning, man indfører ved den fore-